

Enskild motion

Motion till riksdagen 2017/18:106

av **Jan Lindholm (MP)**

Barnkonventionen till lag

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att fortsätta arbetet med att göra barnkonventionen till svensk lag och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Den nuvarande regeringen har fortsatt den förra regeringens arbete med att göra FN:s barnkonvention till lag i Sverige, så som vi åtagit oss genom att vi ratificerat den. Regeringen har under året arbetat med en lagrådsremiss som just i dessa dagar återkommit från lagrådet. Med anledning av lagrådets kraftfulla motstånd mot regeringens förslag måste tyvärr ännu en motion i ämnet lämnas in.

Vi är många som trodde att vi inte skulle behöva skriva fler motioner i denna fråga när nu äntligen, efter 27 år av väntan, lagstiftningsarbetet tagit fart. När lagrådet idag den 6 september presenterade sitt yttrande över lagrådsremissen var besvikelsen stor. En överväldigande majoritet av de som på olika sätt arbetar med barn som inte får sina rättigheter tillgodosedda i Sverige är övertygade om att de förslag som regeringen lagt skulle göra situationen betydligt bättre för barnen.

Det är nu av oerhörd vikt att regeringen inte ger vika för det motstånd som främst kommer från våra domstolar utan fortsätter lagstiftningsarbetet med kraft. Barns rättigheter kränks varje dag i Sverige, och vi står inför en avgörande strid. Barns rätt måste väga tyngre än en förändringsovillig rättsapparat.

Klippt ur kommentar från Barnombudsmannen om det pågående arbetet

Barn tillåts att leva som gifta i Sverige trots att barnäktenskap är en skadlig traditionell sedvänja och därför enligt barnkonventionens artikel 24 ska avskaffas. Att vissa barnäktenskap accepteras, och inte andra, innebär en diskriminering som strider mot artikel 2.

Barn som tvångsvårdas inom psykiatri utsätts för tvångsåtgärder. Barnombudsmannen har bland annat mött ett barn som bältats 64 gånger under en

ettårsperiod, det motsvarar i snitt mer än en gång i veckan. Vi har också mött barn som blivit fastspända för att sondmatas och barn som tvingats ha på sig handskar och hjälm för att inte skada sig själva. Barn har upplevt att tvångsåtgärder använts som bestraffning mot dem. När så sker strider det mot artikel 37 i barnkonventionen.

Barn i arrest och häkte kan bli isolerade utan mänsklig kontakt i 22 eller mer av dygnets 24 timmar. Barnen har berättat för Barnombudsmannen att tiden i isolering innebär en stark psykisk påfrestning och ledde till känslor av panik, stark ångest, klaustrofobi och tankar på att skada sig själva. Att isolera barn på det sätt som vi idag gör i häkten och att placera barn i en kal cell i arresten är inte tillåtet enligt barnkonventionens artikel 37, så som det definieras av FN:s specialrapportör mot tortyr.

Barn som är omhändertagna och placerade i den sociala barnvården får inte sin rätt till delaktighet tillgodosedd (artikel 12). Det kan handla om att socialtjänsten inte pratar med barn inför att de ska placeras eller byta familjehem eller institution. Även inom den statliga ungdomsvården finns det barn som isoleras och upplever att det används som bestraffning (artikel 37).

För att barnkonventionen ska kunna tillämpas direkt hos svenska domstolar och andra myndigheter måste den föras in i lagstiftningen. De brister vi sett när det gäller barns mänskliga rättigheter visar tydligt att det inte har varit tillräckligt att ändra och anpassa svenska lagar genom transformering av delar av konventionen. Det är i praktiken inte möjligt att på det sättet täcka alla områden och frågor som kan uppkomma, och det blir luckor i det rättsliga skyddet.

Rättigheterna behöver nu stärkas ytterligare genom att barns mänskliga rättigheter samlas i en lag. Det blir då tydligt att bestämmelserna hänger samman och ska tolkas i förhållande till varandra.

Det finns visserligen utmaningar med att införa en barnrättslag, vilka Lagrådet har belyst, men vi har förutsättningar att möta dessa. I en rad länder i Europa gäller barnkonventionen som lag sedan länge, däribland Norge. I vårt grannland har man inte sett de problem i den praktiska tillämpningen som nu diskuteras i Sverige.

Förslag till beslut

Med anledning av den oro och de svårigheter som arbetet med att göra barnkonventionen till lag i Sverige medfört bör riksdagen genom ett kraftfullt uttalande ge regeringen ett tydligt stöd för ett fortsatt arbete med att göra barnkonventionen till lag.

Jan Lindholm (MP)